

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. toukokuuta 2021
(OR. en)

9215/21

BETREG 12
COMPET 433

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 27. toukokuuta 2021

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 8177/21

Asia: Neuvoston päätelmät datateknologioista paremman sääntelyn
kehittämiseksi (*muu kuin lainsäädäntöasia*)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston päätelmät datateknologioista paremman sääntelyn kehittämiseksi sellaisena kuin neuvosto (kilpailukyky) ne hyväksyi istunnossaan 27. toukokuuta 2021.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT DATATEKNOLOGIOISTA PAREMMAN SÄÄNTELYN KEHITTÄMISEKSI

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. **ON TIETOINEN siitä**, että elpyminen covid-19-pandemian vaikutuksista on EU:lle taloudellinen ja yhteiskunnallinen haaste, ja **TOISTAA**, että tähän haasteeseen vastaamiseksi EU:n sääntelykehysten on oltava mahdollisimman kilpailukykyinen, vaikuttava, tehokas, johdonmukainen, ennakoitavissa oleva, innovointia suosiva, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava, kestävä ja sopeutumiskykyinen¹;
2. **TOTEAA**, että paremman sääntelyn on oltava asialistan kärjessä ja että sillä on oltava globaali ja kattava rooli, jotta sillä voitaisiin edistää muun muassa kasvua, kilpailukykyä, yhteiskunnallista hyvinvointia sekä unionin vihreää ja digitaalista siirtymää sekä sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa;
3. **TOISTAA**, että parempi sääntely on olennaisen tärkeä osa kestävästä ja osallistavaa talouskasvua, sillä se parantaa kilpailukykyä ja edistää innovointia, edesauttaa digitalisaatiota ja luo työpaikkoja sekä lisää avoimuutta ja varmistaa laajan yleisön tuen EU:n lainsäädännölle; **VIITTAA** tässä yhteydessä joulukuussa 2014², toukokuussa 2016³, marraskuussa 2018⁴, marraskuussa 2019⁵ ja helmikuussa ja marraskuussa 2020⁶ annettuihin neuvoston päätelmiin; **MUISTUTTAA** Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisestä vastuusta korkealaatuisen unionin lainsäädännön tuottamisessa, kuten nämä kolme toimielintä ovat toimielinten sopimuksessa paremmasta lainsäädännöstä⁷ sopineet;

¹ 13026/20.

² 16000/14.

³ 9580/16.

⁴ 14137/18.

⁵ 14656/19.

⁶ 6232/20 ja 13026/20.

⁷ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (johdanto-osan 2 kappale).

4. **ON TIETOINEN siitä**, että EU ja sen jäsenvaltiot kohtaavat jatkuvia ja usein mullistavia ympäristöllisiä, teknologisia ja yhteiskunnallisia muutoksia, joihin EU:n lainsäädännön sekä tukimenettelyjen on mukauduttava, ja niiden on myös oltava valmiita uusia haasteita varten;
5. **KOROSTAA**, että datateknologiat voivat auttaa toteuttamaan vaikuttavampia, tehokkaampia, nopeampia ja perusteellisempia vaikutustenarviointeja, arviointeja sekä ennakointeja, mikä tukee laadukasta, mukautuvaa ja helpommin toteutettavaa lainsäädäntöä;
6. **PANEE MERKILLE** huhtikuussa 2019 annetun komission tiedonannon "Parempaa sääntelyä: tilannearvio ja sitoumuksessa pysyminen"⁸, jossa todetaan: "Paremmen sääntelyn välineitä käytetään alati muuttuvassa maailmassa, jossa syntyy jatkuvasti uusia haasteita ja painopistealoja. (...) Tässä yhä monimutkaisemmassa maailmassa on entistä tärkeämpää ymmärtää monialaisia vaikutuksia ja havaita synergiamahdollisuudet, jotta voidaan kehittää ja panna täytäntöön asianmukaisia poliittisia ratkaisuja kaikissa vaiheissa arvioinnista täytäntöönpanoon."⁹; lisäksi **PANEE MERKILLE** huhtikuussa 2018 annetun komission tiedonannon "Tekoäly Euroopassa"¹⁰, helmikuussa 2020 annetun komission tiedonannon "Euroopan datastrategia"¹¹, helmikuussa 2020 päivätyn valkoisen kirjan tekoälystä¹², kesäkuussa 2020 annetut neuvoston päätelmät "Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen"¹³ sekä huhtikuussa 2021 annetun ehdotuksen asetukseksi tekoälyä koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta (tekoälyä koskeva säädös)¹⁴;

⁸ 8648/19 + ADD 1.

⁹ Sivü 4, ensimmäinen kappale.

¹⁰ 8507/18 + ADD 1.

¹¹ 6250/20.

¹² 6266/20.

¹³ 8711/20.

¹⁴ ST 8115/21 + ADD 1–5

Tulevaisuudenkestävä ja joustava lainsäädäntö

7. **TUKEE** komission jatkuvaa sitoutumista vaikuttavaan, tehokkaaseen, tulevaisuudenkestävään ja teknologianeutraaliin, paremman sääntelyn periaatteiden mukaiseen lainsäädäntöön, jonka tavoitteena on tukea EU:n talouden kilpailu- ja palautumiskykyä, yhteiskunnallista hyvinvointia ja sisämarkkinoiden toimintaa, vahvistaa EU:n asemaa vihreän ja digitaalisen siirtymän johtavana toimijana ja kunnioittaa Euroopan unionin arvoja sekä tulevien sukupolvien valmiuksia kehittyä;
8. **KEHOTTA** komissiota tehostamaan pyrkimyksiään ottaa suuri yleisö ja sidosryhmät, erityisesti mikroyritykset sekä pienet ja keski-suuret yritykset "pienet ensin" -periaatetta soveltaen mukaan päätöksentekoprosessiin, jotta EU-lainsäädäntö on selkeää, siitä on odotettua hyötyä eikä se aiheuta tarpeettomia rasitteita, mutta on myös tulevaisuudenkestävää ja innovointimyönteistä; **TOTEAA**, että digitaaliset välineet voivat olla avuksi sidosryhmien panosten keräämisessä ja analysoinnissa;

Näyttöön perustuva päätöksenteko

9. **KOROSTAA**, että vankka, näyttöön perustuva päätöksentekoprosessi on keskeinen vaatimus, kun pyritään ennakoimaan uusien teknologioiden riskejä sekä reagoimaan ilmastonmuutokseen;
10. **PANEE MERKILLE** tarpeen luotettavalle ja laadukkaalle tietoaaineistolle, jota komissio kerää toistuvasti jäsenvaltioiden avulla EU-tason vaikutustenarviointien, arviointien ja ennakkointien toteuttamiseksi; **PYYTÄÄ** komissiota parantamaan valmiuksiaan päivittää säännöllisesti vakaan ja näyttöön perustuvan päätöksentekoprosessin edellyttämää, olemassa olevaa tietoaaineistoa sekä maksimoimaan sen avoimuuden ja (uudelleen)käytön;

Datateknologiat tukevat parempaa sääntelyä

11. **PYYTÄÄ** komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään datateknologioita lainsäädäntöprosessin tukena, erityisesti vaikutustenarviointien, täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan laadullisissa ja määrällisissä näkökohdissa. Ne auttavat tunnistamaan mahdollisuuksia vähentää rasitteita uudessa ja voimassa olevassa EU-lainsäädännössä sekä tukevat teknologianeutraalimman, kohdennetumman, tulevaisuudenkestävämmän ja laadukkaamman lainsäädännön laatimista;
12. **TOTEAA**, että datateknologiat voivat auttaa parantamaan riskinarviointia¹⁵ sekä lisätä sääntelyn herkkyyttä reagoida nopeasti muuttuvaan maailmaan ja saada sääntelyn vastaamaan paremmin kansalaisten, viranomaisten ja yritysten tarpeita, käsityksiä ja odotuksia;
13. **KEHOTTA**A komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan EU:n arvoihin ja perusoikeuksiin pohjautuvaa ihmiskeskeistä toimintamallia tekoälyn kaltaisia datateknologioita käyttäessään, jotta voidaan mahdollisimman pitkälle taata laadukkaiden tietolähteiden ja menetelmien käyttö, määrittellä ja panna täytäntöön eettiset normit peruseriaatteita kunnioittaen sekä varmistaa kansalaisten turvallisuus ja vastata heidän perusteltuihin odotuksiinsa; samoin kuin hallita tietosuojan, yksityisyyteen ja koskemattomuuteen liittyviä riskejä syrjimättömyyden ja ihmisarvon varmistamiseksi;
14. **KOROSTAA** EU:n, kansallisen ja alueellisen tason yhteistyön tärkeyttä sovellettaessa datateknologioita EU:n toimintapoliittisen syklin parantamiseksi täytäntöönpanovaihe mukaan lukien, koska se edistää Euroopan unionin pyrkimyksiä saavuttaa maailmanlaajuinen johtoasema datavetoisessa taloudessa;

¹⁵ Paremmen sääntelyn välineistö, väline 15.

15. **KEHOTTA** luomaan yhteiset eurooppalaiset data-avaruudet helmikuussa 2020 annetun komission tiedonannon "Euroopan datastrategia"¹⁶ mukaisesti. Niiden tulisi olla yksinkertaisia ja rakentua yhteentoimivien välineiden varaan nopean ja tehokkaan käyttöönoton varmistamiseksi, ja niiden ansiosta jäsenvaltioiden olisi voitava, jos se on mahdollista ja asiamukaista, yhdistää ja jakaa tietoja parempien sääntelyvälineiden käytön tehostamiseksi samalla kun varmistetaan vankka turvallisuus ja tietosuoja EU:n lainsäädännön mukaisesti;
16. **KOROSTAA**, että julkisen sektorin tietojen tulisi olla, aina kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, yleisesti saatavilla, jotta voidaan edistää avoimuutta ja tietojen uudelleenkäyttöä avointa dataa koskevan direktiivin¹⁷ ja yleisen tietosuoja-asetuksen¹⁸ mukaisesti, erityisesti vaikutustenarviointien, arviointien ja ennakoinnin parantamiseksi EU:n tasolla;
17. **KEHOTTA** yhteisiin ponnisteluihin, joilla lisätään Euroopan selviytymiskykyä ja saadaan aikaan parempia toimintapolitiikkoja sekä tulevaisuudenkestävämpi, innovointimyönteisempi, ennakoitavampi, johdonmukaisempi ja tehokkaampi sääntelykehys, jonka avulla voidaan saavuttaa konkreettisia tuloksia erityisesti covid-19-kriisin jälkeisessä taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa elpymisessä;
18. **PYYTÄÄ** komissiota lisäämään datateknologioiden käytön paremman sääntelyn välineistönsä, jotta sillä voidaan tukea sääntelyn kaikkia vaiheita vaikutusarvioinneista sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan REFIT-ohjelman toimiin;
19. **KEHOTTA** komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan yhdessä EU:n tasolla, miten datateknologioiden käyttöä voitaisiin edistää datavetoisessa, oletusarvoisesti digitaalisessa ja laadukkaassa lainsäädännössä siten, että paremman sääntelyn yleiset puitteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

¹⁶ 6250/20.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).
